

P6_TA-PROV(2007)0358

Ihmisoikeusloukkaukset Transnistriassa (Moldovan tasavalta)

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. heinäkuuta 2007 Moldovan tasavallasta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Moldovan tasavallan, ja etenkin Transnistrian, tilanteesta¹,
- ottaa huomioon Moldovan tasavallan ja Euroopan unionin kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan 1. heinäkuuta 1998,
- ottaa huomioon Moldovan tasavaltaa koskevan toimintasuunnitelman, joka hyväksyttiin EU:n ja Moldovan tasavallan yhteistyöneuvoston 22. helmikuuta 2005 pidetyssä seitsemännessä kokouksessa,
- ottaa huomioon Euroopan neuvoston ministerikomitean 1. maaliskuuta 2006 hyväksymän väliaikaisen päätöslauselman Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 8. heinäkuuta 2004 antamasta tuomiosta asiassa Ilascu ja muut vastaan Moldova ja Venäjä,
- ottaa huomioon Istanbulissa vuonna 1999 pidetyn Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) huippukokouksen ja Portossa vuonna 2002 pidetyn Etyjin ministerikokouksen julistukset,
- ottaa huomioon vuoden 1949 Geneven yleissopimukset mukaan lukien niiden määräykset kuolleiden oikeuksista,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Moldovan tasavallan Transnistrian alueella vuonna 1992 käyty sota johti separatistisen, laittoman ja autoritaarisen hallinnon syntyyn alueella; ottaa huomioon, että tilanne, jossa konflikti pitkittyy, on muuttumassa pysyväksi ja ihmisoikeusrikkomukset ovat edelleen vakavia ja yleisiä,
- B. ottaa huomioon, että Transnistrian konfliktiin ei ole vielä löydetty lopullista ratkaisua huolimatta edellä mainituista kansainvälisistä päätöksistä, mikä johtaa ihmisoikeustilanteen huonontumiseen tällä alueella,
- C. ottaa huomioon, että viimeisin esimerkki ihmisoikeusrikkomuksista Transnistriassa on Tudor Popan ja Andrei Ivantocin tapaus, jossa heihin kohdistettiin alentavaa kohtelua ja heitä estettiin palaamasta koteihinsa,
- D. ottaa huomioon, että niin sanotun Ilascun ryhmän kaikkien jäsenten pidättäminen ja vangittuina pitäminen terrorismista syytettyinä on Transnistrian separatistihallinnon

¹ Ks. esimerkiksi Euroopan parlamentin päätöslauselmat 23. lokakuuta 2006 (Hyväksytyt tekstit, P6_TA(2006)0455) sekä 16. maaliskuuta 2006 (EUVL C 291 E, 30.11.2006, s. 336).

laiton teko, joka ei vastaa oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin, oikeusvaltion, vankien oikeuksien sekä kiduttamisen ja epäinhimillisen kohtelun ehkäisemisen kansainvälisiä standardeja,

- E. ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 8. heinäkuuta 2004 antamaa tuomiota asiassa Ilascu ja muut vastaan Moldovan tasavalta ja Venäjä ei ole vielä pantu täytäntöön ja Transnistrian separatistihallinto on jättänyt sen täysin huomiotta,
- F. muistuttaa, että vakavat ihmisoikeusrikkomukset Transnistriassa jatkuvat ja johtavat erityisesti romanialaisten oikeuksien kieltämiseen, koska romaniankieliset koulut on suljettu ja romanialainen hautausmaa Transnistriassa on häpäisty, ja alueella asuvan koko väestön poliittisia oikeuksia ja vapauksia rikotaan, mikä johtaa laaja-alaiseen ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen,
- G. ottaa huomioon, että Istanbulissa vuonna 1999 pidetyn Etyjin huippukokouksen ja Portossa vuonna 2002 järjestetyn Etyjin ministerikokouksen päätöksiä ei vielä ole pantu täytäntöön,
- H. ottaa huomioon, että Euroopan unioni otti tärkeän askeleen Moldovan tasavallan kanssa sopimiensa sitoumusten vahvistamiseksi ja ratkaisun löytämiseksi selkkaukseen Transnistrian alueella avaamalla Euroopan komission pysyvän lähetystön Chisinauhun, nimittämällä EU:n Moldovan tasavallan erityisedustajan, jonka tehtävä on auttaa pääsemään kestävään ratkaisuun Transnistrian alueen selkkauksessa, ja perustamalla EU:n rajavalvonnan avustusoperaation (EU BAM) Moldovan tasavaltaa ja Ukrainaa varten,
- I. ottaa huomioon, että Moldovan tasavallan aluetta Transnistriaa koskevat neuvottelut ovat olleet käynnissä vuodesta 1992 lähtien niin sanotussa 5+2-muodossa, jossa ovat osallisina Moldova tasavalta, Moldovan tasavallan alue Transnistria, Venäjän federaatio, Ukraina ja Etyj; ottaa huomioon, että EU ja Yhdysvallat ovat olleet tarkkailijoina vuodesta 2005 lähtien; ottaa huomioon, että neuvottelut katkesivat huhtikuussa 2006,
- J. ottaa huomioon Moldovan tasavallan EU-pyrkimykset ja sen, että Transnistrian konflikti on käynnissä EU:n välittömässä läheisyydessä; tunnustaa Moldovan tasavallan alueellisen koskemattomuuden, ja kehottaa kaikkia osapuolia pyrkimään valtion yhdistymiseen ensisijaisena poliittisena painopisteenä,
- 1. paheksuu voimakkaasti, että ihmisoikeuksia ja ihmisarvoa ei kunnioiteta Transnistriassa, kuten käy ilmi Ilascun ryhmän tuomitsemisesta ja vangittuna pitämisestä, alueella asuvan väestön vapauksien eväämisestä sekä tiedonsaannin ja koulutuksen saannin oikeuden eväämisestä, mikä johtaa laaja-alaiseen ihmiskauppaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen;
- 2. ilmaisee tyytyväisyytensä Andrei Ivantocin ja Tudor Popan vapauttamisen johdosta, mutta pahoittelee, että Tiraspolin separatistihallinnon vapautuspäätöksen perusteeksi ilmoitettiin heidän vankeustuomionsa päättyminen eikä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomion täytäntöönpano; paheksuu, että Andrei Ivantocin vapautumisen yhteydessä hän joutui kärsimään väkivallasta ja ihmisarvoansa loukkauksesta, mistä todisteena on todistajien vapautushetkellä kuvaama filmiaineisto;

3. tuomitsee Transnistrian separatistihallinnon harjoittaman riippumattomien tiedotusvälineiden, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan järjestöjen jatkuvan tukahduttamisen, ahdistelun ja pelottelun;
4. vaatii lopettamaan poliittisesti aktiivisten henkilöiden vapaudenriistot; tuomitsee tässä yhteydessä Corjovan laillisissa paikallisvaaleissa pormestariehdokkaana olleen Valentin Besleagin pidätyksen 2. kesäkuuta 2007 ja sitä seuranneen kohtelun;
5. kehottaa ratkaisemaan nopeasti ja lopullisesti Transnistrian lukkiutuneen konfliktin, jonka myötä varmistetaan demokratia ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen koko Moldovan tasavallan alueella, kansainvälisten periaatteiden mukaisesti;
6. korostaa, että EU on vahvasti sitoutunut kunnioittamaan Moldovan tasavallan alueellista koskemattomuutta; huomauttaa, että Tiraspolan laittomalla hallinnolla ei ole valtuuksia estää Moldovan tasavallan kansalaisia saapumasta Nistru-joen vasemman rannan alueelle eikä valtuuksia tehdä epätoivottuja henkilöitä koskevia päätöksiä;
7. kehottaa komissiota ja neuvostoa suunnittelemaan toimia, joilla ne osallistuisivat laajemmin ja kattavammin neuvotteluprosessiin ja edellä mainitun konfliktin ratkaisemiseen; panee merkille EU:n ja Ukrainan menestyksekkään rajavalvontaoperaation, jota johdetaan Odessasta, ja kehottaa Ukrainan hallitusta edelleen tukemaan tätä operaatiota;
8. kehottaa EU:ta osallistumaan tiiviimmin tämän EU:n välittömässä läheisyydessä käynnissä olevan konfliktin ratkaisemiseen muun muassa nostamalla EU:n aseman neuvottelukumppaniksi;
9. muistuttaa kaikkia osapuolia, että Transnistrian separatistihallinto antaa järjestäytyneen rikollisuuden kukoistaa, laiton asekauppa, ihmiskauppa, salakuljetus ja rahanpesu mukaan luettuina; huomauttaa, että tämä muodostaa huomattavan riskin alueen vakaudelle;
10. kehottaa panemaan välittömästi täytäntöön Etyjin Istanbulissa vuonna 1999 pidetyn huippukokouksen ja Portossa vuonna 2002 pidetyn Etyjin ministerikokouksen päätelmät sekä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen 8. heinäkuuta 2004 antaman tuomion asiassa Ilascu ja muut vastaan Moldova ja Venäjä; kehottaa EU:ta ottamaan esiin venäläisten joukkojen vetämisen Transnistriasta EU:n ja Venäjän suhteiden käsittelyn yhteydessä;
11. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Moldovan tasavallan hallitukselle ja parlamentille, Venäjän hallitukselle ja parlamentille sekä Euroopan neuvoston pääsihteerille.